

Onderwerp: Cultuurbrief 2017-2020
Commissie: Economie & Mobiliteit
Datum: 17-11-2015
Woordvoerder: Ceciel van Stratum

Vandaag nemen wij een grote stap. Voor het eerst bepalen we de culturele toekomst van Eindhoven niet voor één, maar voor vier jaar. Aan de Concept Cultuurbrief 2017-2020 die nu voorligt is heel wat vooraf gegaan. Er is veel werk verricht. Veel goed werk ook. In de aanloop naar de Cultuurscan en de Concept Cultuurbrief is er veel overleg geweest met grote - en kleine - culturele instellingen. Veel van hun opmerkingen zien wij terug. Maar niet alles, want er moeten keuzes gemaakt worden, anders bereiken wij nooit de gewenste verandering.

De grootste keuze die gemaakt moet worden gaat over de functies die in de Basisinfrastructuur terecht komen en de daarachter liggende instellingen. Niet echt een verrassing omdat elke stad van enige omvang grosso modo dezelfde hoofdvoorzieningen heeft voor culturele instellingen.

De VVD kan zich vinden in de keuze voor de functies en in het feit dat de relatieve zekerheid van in principe vier jaar gepaard gaat met hoge eisen tav betere aansluiting met publiek en samenwerkingen. Daar profiteert iedereen van. Wij vinden het verder een goed voorstel dat de BIS-instellingen een per jaar hun plannen delen.

Dan de Plusregeling. Zoals het woord Plus al zegt, is deze regeling bedoeld als aanvulling en versterking. Van instellingen of initiatieven wordt flexibiliteit en vernieuwing verwacht. Nu moet iedereen een jaarlijkse aanvraag doen. In de toekomst biedt deze regeling mogelijkheden voor langere periodes, namelijk 2 of zelfs 4 jaar. In vergelijking met de BIS zijn ze nu dan misschien slechter af, maar het is wel een verbetering tov voorheen.

De VVD vindt het een goede ontwikkeling dat niet automatisch 100% subsidie kan worden aangevraagd. Bij aanvragen langs de 4 programmaliijnen financiert Cultuur Eindhoven maximaal 80% van het tekort op de begroting en bij projecten is de financiering 50/50.

Het Snelgeldfonds is voor de VVD bij uitstek een budget waar de gevraagde vernieuwing en snelheid goed tot zijn recht kan komen.

Hoe maken we nu geld vrij zodat er meer ruimte komt voor vernieuwing en flexibiliteit?

Als we uitgaan van het huidige budget van 21,25 miljoen euro, dan komt er alleen substantieel geld vrij als we de subsidie van een of een aantal grote instellingen verlagen of die verschuiven. Het Muziekgebouw en het Van Abbe hebben zo hun eigen zorgen. Dat brengt ons dan bij het Parktheater of bij het CKE. De jaarrekening van het CKE over 2014 doet vermoeden dat er ruimte is in het budget. De VVD heeft daar dan ook vragen over gesteld. Helaas hebben wij de antwoorden nog niet mogen ontvangen.

De positie van het CKE bij cultuureducatie staat niet ter discussie. Het heikele punt is kunsteducatie. Bij veel instellingen in de stad leeft het gevoel dat hier oneerlijke concurrentie plaatsvindt en op z'n minst de schijn van belangenverstrengeling.

De VVD ziet een rol voor het CKE als makelaar en verbinder. Wij denken dat het nieuwe Huis voor de Amateurkunst en Cultuureducatie het CKE een uitstekende kans biedt om deze rol te pakken. Zodat het Huis aan de Pastoor Petersstraat de inspiratie en kruisbestuiving brengt die de vele insprekers zo waarderen.

Wij willen niet treden in het arbeidsconflict tussen de Raad van Toezicht en de directeur. Wel zien wij in de brief van de Raad van Toezicht een opening.

Wij vinden dat er uiterste zorgvuldigheid nodig is om te zorgen dat het CKE in deze nieuwe rol kan groeien. Het voorstel van de Concept Cultuurbrief lijkt ons een stap te ver en te snel. Hoe ziet de wethouder dit en welke mogelijkheden zijn er?

De VVD wil nog wel graag verduidelijking op een aantal punten:

- Wat zijn de mogelijkheden van cofinanciering vanuit andere domeinen bij de Programmalijs Co-creatie en domeinoverschrijding?
- In het verlengde daarvan: dit zou ook een oplossing kunnen bieden voor Urban, dat namelijk deels past bij Sport en deels bij Cultuur. Onze voorkeur is Urban bij cultuur onder te brengen omdat het van daaruit beter de boost kan krijgen die het nodig heeft om te groeien, omdat Urban nu eenmaal per definitie "ongeorganiseerd" is. Hoe staat de wethouder hierin?
- Bij de Programmalijs Cultuureducatie ziet u ook ruimte voor bijzonder vrijetijdsaanbod. Hoe stelt u zich dat voor?
- De in het rapport genoemde uitdagingen. De voorgestelde regelingen bieden uitzicht op verbetering van de balans tussen bestaand en nieuw, en voor de verbinding met het publiek. Dan resteert het vastgoed. Kan de wethouder een indicatie geven of en wanneer zij met een integrale aanpak voor dit dossier komt?

Noot:

Wij hebben in Eindhoven cultuur op afstand gezet en daarvoor een stichting opgericht, de Stichting Cultuur Eindhoven (SCE). Deze Stichting heeft als eerste stap een scan gemaakt van het culturele veld in Eindhoven en op deze Cultuurscan is stap 2, de Concept Cultuurbrief, gebaseerd. De Concept Cultuurbrief is het product van de Stichting. De Concept Cultuurbrief biedt de raad de gelegenheid de inhoudelijke kaders mee te geven waaraan de definitieve Cultuurbrief moet voldoen. In de commissie haalt de wethouder namelijk de gevoelens van de raad op en baseert daarop op haar beurt stap 3 de Cultuurbrief op, het product van het college. Na bespreking in de raad van de Cultuurbrief en mogelijke moties en amendementen geeft het college dan via de definitieve Cultuurbrief de opdracht aan de Stichting Cultuur Eindhoven om dit uit te voeren. Uitvoering houdt o.a. in de budgetten te verdelen over de individuele culturele instellingen. Daarmee is de cirkel rond.

In feite gaat de raad dus voortaan alleen over de inhoudelijke kaders, het totale bedrag voor respectievelijk de Basisinfrastructuur, de Plusregeling en het Snelgeldfonds, maar niet meer over de individuele budgetten per instelling. Hier gaat het dan ook over de verhouding tussen de regelingen. Nu zitten we op 93% van het budget vast en 7% flexibel. Dat biedt weinig ruimte voor vernieuwing. De stip op de horizon is de verhouding 80/20. De wethouder heeft toegezegd te kijken of ze in de Cultuurbrief met een fasering voor deze verhouding kan komen in plaats van hier rigouresus ineens toe over te gaan. Dit zal wel solidariteit van de instellingen vragen.

De discussie afgelopen dinsdag liet goed zien dat de meeste fracties nog aan deze positie moeten wennen. De meesten zijn bij hun inbreng namelijk helemaal niet ingegaan op de Concept Cultuurbrief, maar hebben zich compleet gefocust op de plannen met betrekking tot het Centrum voor de Kunsten (het CKE). Deze plannen houden een korting van het budget van 4 naar 2 miljoen in en kunsteducatie helemaal overlaten aan de markt. Met name de PvdA toonde zich een zeer fel tegenstander van deze plannen en had veel kritiek op de wethouder. Daar sprak een groot wantrouwen uit, vooral met betrekking tot haar rol in de aanstelling van bureau Noordeling. Dit bureau heeft de aanbevelingen uit een eerder rapport van LAGroup over het CKE uitgewerkt en heeft een zeer kritische houding aangenomen ten opzichte van het CKE.

Het was wellicht beter geweest als pagina 23 van de Concept Cultuurbrief - de pagina met de gewraakte getallen - er niet bij had gezeten. Ook al werd er herhaaldelijk gezegd dat deze getallen slechts indicatief waren, het kwaad was al geschied. De meesten gaven aan de getallen geen goede samenvatting van de eerste 22 pagina's te vinden; zij komen zeker wat het CKE betreft uit de lucht vallen. Een inhoudelijke discussie was niet meer mogelijk met alle emoties, emoties mede veroorzaakt door het op non-actief stellen van de directeur van het CKE.

Onder druk van deze emoties heeft wethouder Schreurs zich laten verleiden tot zoveel toezeggingen dat er gevreesd moet worden dat we terug zijn bij af. Een toezegging die we wel toejuichen is dat we voor de zomer een integraal voorstel voor het vastgoeddossier krijgen.

We kijken met belangstelling uit naar de Cultuurbrief die we in de vorm van een Raadsvoorstel voor half december mogen verwachten.